

Termelékenység, önköltségcsökkentés

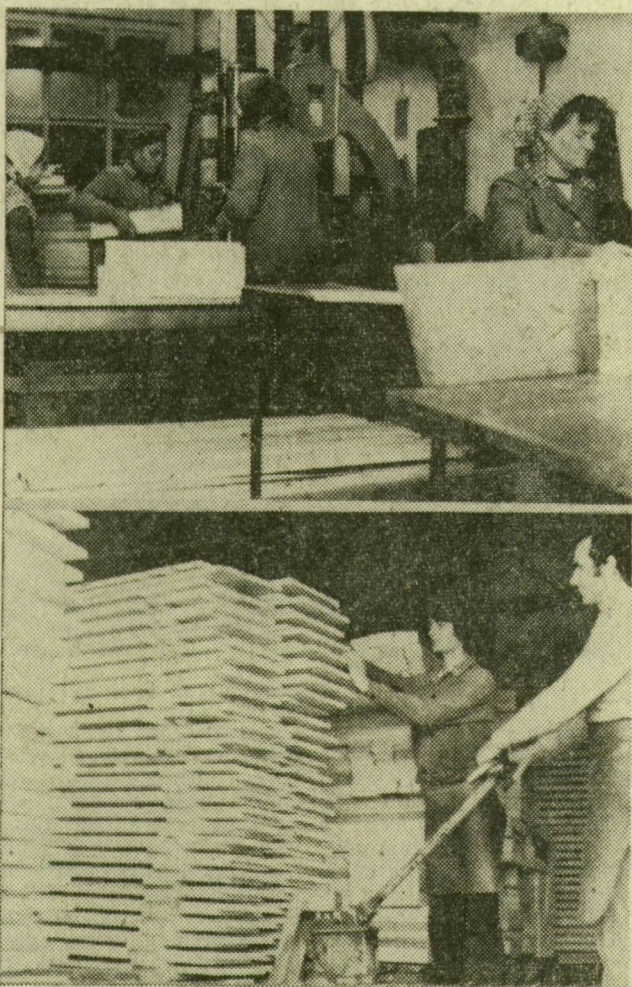
Munkaverseny a DEFAG-nál

A termelékenység növelhető, ha a műszaki fejlesztéssel, a korszerű üzem- és munkaszervezéssel egyidőben a dolgozók általános és szakmai ismereteinek állandó gyarapítását tűzik maguk elé a kollektívák. A Déalföldi Erdő- és Fafeldolgozó Vállalatnál sem tértek el e kettős útmutatástól. Fejlesztik a technikát, s nem feledkeznek meg a dolgozók képzéséről sem.

Hogyan oldják meg e feladatot? Speciális helyzetben vannak az itt dolgozó szocialista brigádok, s bizonyos mértékig eltérő formája van a munkaversenynek is. Természetesen itt is az előírt tervteljesítés a fő cél, figyelembe véve a hatékony gazdálkodást és a takarékoságot. Mégse húzhatjuk egy kaptafára a munkaverseny itteni formáját a többi üzemével. A speciális helyzetet a termelés sajátossága alakította ki. Ugyanis az üzemrészek nagyon egymásra vannak utalva. (Például hiába akarja többszörösen túlteljesíteni a tervét mondjuk a szögező brigád, ha nem kap elegendő fűrészelt fát.) Ezért — mint azt dr. Korom Mihály, műszaki-gazdasági szaktanácsadó említette —, a korábbi években problémák adódtak az értékelésekben. S úgy döntöttek, náluk is célként tűzik ki: egy mindenként, mindenki egyért elvet.

Az ötlet a gazdaság kiváló brigádja, a Vörös Lobogó szocialista kollektívától származik. Ők javasolták, hogy a ládaüzem hét szocialista brigádja egy tervet teljesítsen. A kezdeményezés sikeresnek bizonyult, a termelés területén egy a cél: minél többet, minél kevesebb hulladékkal. Ez nem jelenti azt, hogy a dolgozók nem is versenyeznek egymással, sőt inkább kiszélesítik kulturális téren is az egyéni versenyt.

Sikerre számítanak, sokat

A ládaüzem dolgozója is jól kivették részüket a munkából

várnak a most ősztől bevezetett új formátumú szellemi vetélkedőktől, amelyekben csak azok a kis közösségek érhetnek el jó eredményeket, kik már szeptembertől kiválóan dolgoztak, ugyanis a saját termelési területükön végzett jó munkáért plusz pontokat kapnak. És ezeket is beszámítják az értékelésnél. A versenyzésnek ez a módja alkalmas nyújt a dolgozók egyéni elbírálására, szakmai, politikai és általános ismereteiknek állandó fejlesztésére. Együttal a gazdaság érdekeit sem tévesztik szem elől. Ennek tudják be a falemezüzemben is a szép eredményeket, ahol a ládaüzem munkásai 7 százalékkal, számszerűen 2,8 millió forinttal túlteljesítették az anyag- és árbevételi tervüket. Három héttel a hátréidő előtt elkészítették a szocialista szerződésben vállalt szarítórácsokat, a Szegedi Szalámigyárnak.

M. T.

Gázvezetékek kilométerei

Hol tartanak az orenburgi építők?

A „Szojuz-Intergasztrój” ösztövevényi egyesülés, amely a nagy közös vállalkozást az orenburgi gázvezeték építését koordinálja — egyik osztályvezetője, Borisz Blehman tájékoztatta az APN hírügynökség munkatársát az építkezés helyzetéről. Elmondta, hogy nemrég összegezték 1976 első felének eredményeit, amelyet hat szocialista ország szakemberei értek el. Az építő-szerelő munkákat 117 százalékra teljesítették. Ez biztosíték arra, hogy a KGST-tagállamok gázfővezetékét határidő előtt üzembehelyezhetik.

A tervben előirányzott 359 kilométer helyett már 384 kilométernyi csővezeték hegesztettek össze. Elvégezték ezen kívül — normán felül — 50 kilométer hosszú háromcsöves vezetékszakaszhégesztését is.

Az építők ez év első hat hónapjában több mint 200 kilométer acélcső szigetelését készítették el, s ezt lefektették a földbe. Most folynak a Volga és a Malaja-Uzeny folyót keresztező vízalatti csőszakasz műszaki próbái, és hegesztik már a Bolsaja Uzeny, a Dnyepert, valamint a kraszno-oszkoli víztárolót keresztező vezetékszakaszkat. Beépítették a Don folyót keresztező egység ve-

zeteket is. A vízalatti munkálatok során 1976-ban összesen egymillió köbméter folyótalajt és kétszáz ezer köbméter felszíni talajt mozgattak meg. Tizenöt kompresszorállomáson megkezdődött a lakások és üzemépületek készítése. Épülnek — a Magyarországról, az NDK-ból, Lengyelországból, Csehszlovákiából érkezett munkások és szakemberek részére — a lakóházak, éttermek, kávézók, klubok.

A magyar szakemberek a kompresszorállomások termelési bázisainak megépítésével kapcsolatos munka 50 százalékát már elvégezték. Huszton felépítettek egy 109 lakásos házat, befejezték egy 32 lakásos ház szerelését. Bogorodcsaniban lakóházak építésében kezdtek, Guszjatinban összeszerelték egy hetven lakásos ház négy szintjét.

Az NDK építő-szerelő vállalatai ugyancsak felét végezték el a termelőbázisok építésének. Talnijban befejezték egy hatvanlakásos, Bar városban pedig egy ötvenlakásos ház építését.

A lengyel brigádok 70 százalékát teljesítették a termelési bázisok építésével kapcsolatos munkáknak, és

most a lakóházak építésébe kezdtek a kompresszorállomásokon.

A csehszlovák építők is jelentősen előrehaladtak a kompresszorállomások termelési bázisainak építésével. Antyipovkán, Frolovóban, Kalinyinszkajában lakóházak alapozásába kezdtek. Szohranovkában befejezték három 18 lakásos ház alapozását.

Az Orenburgtól kiinduló nyomvonalon dolgozó 12 ezer szakember munkáját 5360 építőgéppel és teherautó segíti.

A Rába—Steiger sikerei

A győri Rába Magyar Vagon- és Gépgyár nagy teljesítményű mezőgazdasági erőgépei, a Rába—Steiger traktorok két éve kezdtek dolgozni a földeken. Azóta csaknem 1000 ilyen teljesítményű erőgépet kapott a magyar mezőgazdaság. Valamennyit elsősorban az iparszerű termelési rendszerekben hasznosítják.

Az új erőgépeknek olyan

A műveltség presztízse

„Nem tanítottak, nem volt a szüleimnek tehetsége hozzá. Pedig a tanító is biztatta őket, jófejű gyerek, akár pap, jegyző vagy tanító is lehetne belőle. Hiába, kevés volt a munkáskéz, sok az éhes száj, ide gyökereztem a barázdába.” Nem ismeretlen szavak, gyakran hallott sóhajtások. Nemzedékek máig élő panaszai.

1.

Esténként, amikor összegyűltünk a munkásotthon asztalainál, vagy olvasóköribe, kinyílt számunkra a világ. Verseket tanultunk, szavalkórúst alakítottunk, dalárdánk volt, politizáltunk, vitatkoztunk a világ dolgairól. Mohón csaptunk le minden új ismeretre. Hajnalban aztán ismét odaálltunk az olajos gépek mellé, minden nap gazdagabban és erősebben.” Az ilyen és hasonló vallomások sem ritkák, a magyar munkásmozgalom lapjairól. A hatalom megszerzésére készülő osztály öntudata testesül meg ezekben a gondolatokban.

Nem véletlenül, nem a hatás kedvéért idéztem az előbbieket. Úgy gondolom, e két vallomásban sűrűsödik leginkább a magyar nép művelődéshez, tanuláshoz, kultúrához való évezredek viszonya. Az, hogy a művelődés kiváltság, privilégium, a hatalomhoz láncolt jobb kéz; s az is, hogy a legöntudatosabb osztály, kirekesztve a hatalomból, közösségi keretek között is képes volt tagjaiban igényt teremteni, politikai, ideológiai, szakmai ismereteket terjeszteni, máig érvényes művészetet létrehozni. Nem véletlenül volt egyik jelszava: *A tudás hatalom.*

Mindezekről, a magyar történelemben a művelődésért folytatott évszázados harcról, kiemelkedő egyéniségekről ma sem, mi sem feledkezhetünk meg. Mi, akik a felszabadulás utáni harmadik évtizednek éppen búcsút intve, megalkothattuk népünk történetében az *első olyan törvényt, mely a tömegek művelődését, személyiségük kiteljesedését szolgálja.* Több évszázados folyamat kiteljesítői lehetünk, vállalva Besenyei György, Csokonai Vitéz Mihály, Széchenyi István, Petőfi Sándor, Kossuth, a Tanácsköztársaság és a két világháború közötti munkásosztály legjobbjainak örökségét. Petőfi óhaja — „Ha majd a szellem napvilága ragyog minden háznak ablakán...” — egyre közelebb kerül a megvalósuláshoz. Az örökség számunkra immár nemcsak lehetőség, távoli cél, hanem törvénybe foglalt jog és kötelesség, mindennapi feladat.

A közművelődési törvény egyetemes jellegű, szerteágazó. Magában foglalja a teljes személyiség fejlesztését, kiterjed az emberi élet egész tartamára, átfogja az egyé-

neket és a közösségeket, ki- hat mindennapjainkra. E sokoldalú és differenciált jelenség csupán egyik, de fontos oldala: *van-e rangja ma a műveltségnek?!*

2.

A cikk elején említett két idézetben benne rejlik, világitótoronyként vagy álrühában, hogy a tanulni vágyás magasabbra törekvést jelentett a társadalmi ranglétrán is (mert akkor még volt ranglétra). Másrészt bizonyítja, hogy a műveltség harci eszköz, presztízskérdés volt a munkásosztály számára forradalmi küzdelemben.

S presztízskérdés a kultúra, a művelődés, a tudat formálása napjainkban — vilálméreteket éppúgy, mint ebben az ölelésnyi hazában, s minden ember fejében. A „két kultúra” harca átlépte az országhatárokat, s immár földkerekséget átszövő küzdelemben bizonyítja a szocialista társadalmak tömegkultúrájának, közművelődésének magasabbrendűségét az elit-kultúra, a hatalomhoz láncolt, s azt kiszolgáló művelődés fölött. Ugyanakkor még nincs itt a Kánaán. Ahhoz, hogy a fejekben is győzőn a szocializmus, átfogó, komoly, hosszú távú politikai, társadalmi feladataink vannak. Győri Imre, a Központi Bizottság titkára fogalmazta meg az országgyűlésben: „...eredményeink most tették lehetővé, feladataink pedig szükségessé, hogy a közművelődés ügyét legfelsőbb államhatalmi szervünk, a tisztelt országgyűlés törvény megalkotásával is segítse.” Büszkéek lehetünk erre a törvényre, rangot biztosít népünknek, szocialista társadalmunknak a világban, elismerésre készíti ellenfeleinket. A „kímélet emberfők sokasága”

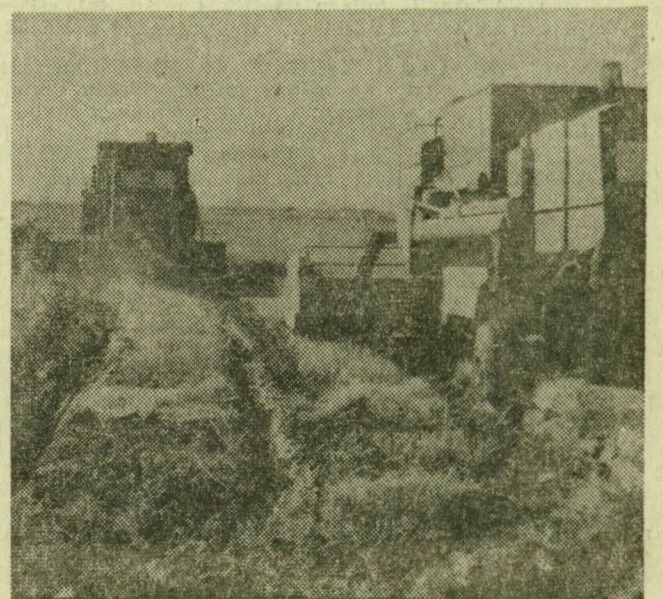
3.

Olyan, hétköznapiak tűnő jelenségek készítenek optimizmusra bennünket, melyekből néhányat érdemes csokorba szedni. Szerencsére elérkezettünk oda, hogy a negyvenéves munkás nem pironkodva ül be a szűkös iskolapadba, a hetedik ikszet felező nyugdíjas felszabadultan tölti óráit alkotó örömmel a szakköri közösségben, a 30 éves segédmunkás számára nem szégyen szakmunkásvizsgára jelentkezni. Sikk lett (holnap már valós értékkel nemesezhető) az egyre szebb és otthonosabb lakás, az autó, mely hozzásegít hazánk jobb megismeréséhez is, a kulturált öltözködés és sorolhatnánk. Divat lett vélemény mondani, vitatkozni egy-egy fontos könyvről, televíziós adásról, rádióműsorrról, divat lett színházba, koncertre és kiállításra járni. *Moccannak a belső igények,* rangja van a műveltségnek, s ezek a moccanó igények céljaink megvalósulásának biztosítékai. Ami ma divat, jó értelmű divat, az holnap tartalmas és elmaradhatatlan igény lesz. S az egyéni igényeket formálják a közösségek a családtól a szocialista brigádotól a nagyobb kollektívákig. A visszahatás egyértelmű: az önművelés, a permanens művelődés igényének táplálása.

Minden ember hordoz magában valamilyen különleges képességet, melyet a közösség hasznára kiteljesíthet. Ennek felismeretése és elismertetése feladataink között is az első. Sikerelményt jelent az egyének, hasznat a közösségnek, presztízst a művelődésnek.

Tandí Lajos

Kombájnok aratják a rizst

Molnár József felvétele

Újra kombájnok járják a határt az Élelmiszeripari Főiskola vásárhelyi tangazdaságában. Sürgős aratnivalójuk van ismét, a kedvező őszi időt szeretnék kihasználni. A minap is nyolc lánctalpas kombájnnal aratta a rizst. Azt tervezik, ha az idő később se szól közbe, hogy októberben befejezik 408 hektárról a betakarítást. Ezt a célt — az eddigi eredményeik mutatják — biztosan megvalósítják.